

УДК 811.111'373.612.2'42

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11\(17\)-377-387](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11(17)-377-387)

Ускова Тамара Олександрівна старший викладач кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, пр. Науки, 9А, м. Харків, 61000, <https://orcid.org/0000-0002-7472-6993>

Баласанян Олена Дмитрівна старший викладач кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, пр. Науки, 9А, м. Харків, 61000, <https://orcid.org/0000-0002-0622-3964>

КОНЦЕПТУАЛЬНА МЕТАФОРА У ПЕРЕКЛАДІ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ Д. ТРАМПА)

Анотація. Стаття присвячена аналізу використання концептуальної метафори в промовах Дональда Трампа, відомого американського політика та підприємця. Після завершення президентства Д. Трампа, його вплив на політичну арену та громадську думку залишається об'єктом обговорень у наукових колах. Зростання інтересу до мовленнєвих та комунікативних аспектів політики свідчить про актуальність розгляду впливу концептуальної метафори на формування образів політиків і сприйняття громадськістю їхніх ідей. Аналіз промов Дональда Трампа може допомогти зрозуміти, як використання метафор вплинуло на суспільний діалог і який слід вони залишають у політичних дискусіях.

Мета статті полягає в системному аналізі використання концептуальної метафори американським політиком Дональдом Трампом у його публічних виступах, та визначенні способів перекладу концептуальних метафор. Дослідження націлене на визначення, як ці метафори вплинули на сприйняття його політичних ідей, а також на формування образу Трампа серед громадськості.

Дослідження проведено на матеріалі ключових промов Д. Трампа у 2016 році (на початку передвиборчої кампанії, під час зустрічі з електоратом, після перемоги та під час інавгурації), які були представлені на сайті "POLITICO".

Авторами статті розглянуто, як концептуальні метафори, використовувані Д. Трампом, сприяли його комунікативним стратегіям,

підсилюючи маніпулятивний потенціал його промов. У статті особливу увагу приділено метафорам, що стосуються влади, економіки, імміграції та міжнародних відносин. Аналіз виокремлює ключові теми та образи, що використовувалися Д. Трампом для досягнення його політичних цілей. Аналіз способів перекладу концептуальних метафор у промовах Дональда Трампа реалізується збереженням аналогічного метафоричного образу, тобто застосовується дослівний переклад, а також шляхом заміни еквівалентною метафорою в українській мові.

Результати дослідження можуть слугувати основою для подальших розвідок у галузі політичного мовлення та впливу метафор на політичну культуру.

Ключові слова: комунікативна стратегія, концептуальна метафора, маніпуляція, політичний дискурс, політична промова.

Uskova Tamara Oleksandrivna Senior Lecturer of the Department of foreign languages and cross-cultural communication, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Nauky Ave., 9A, Kharkiv, 61000, <https://orcid.org/0000-0002-7472-6993>

Balasanian Olena Dmytrivna Senior Lecturer of the Department of foreign languages and cross-cultural communication, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Nauky Ave., 9A, Kharkiv, 61000, <https://orcid.org/0000-0002-0622-3964>

CONCEPTUAL METAPHOR IN TRANSLATION (BASED ON THE MATERIAL OF D. TRUMP'S SPEECHES)

Abstract. The article analyzes the use of conceptual metaphors in the speeches of Donald Trump, a well-known American politician and entrepreneur. After the end of D. Trump's presidency, his influence on the political arena and public opinion remains the subject of debate in academia. The growing interest in speech and communication aspects of politics indicates the relevance of considering the influence of conceptual metaphors on the formation of images of politicians and public perception of their ideas. Analyzing Donald Trump's speeches can help us understand how the use of metaphors has affected public dialogue and what footprint they leave in political discussions.

The purpose of the article is to systematically analyze the use of conceptual metaphors by American politician Donald Trump in his public speeches. The study aims to determine how these metaphors affected the

perception of his political ideas, as well as the formation of the image of D. Trump among the public.

The study was conducted on the material of key speeches of D. Trump in 2016 (at the beginning of the election campaign, during a meeting with the electorate, after the victory and during the inauguration), which were presented on the website "POLITICO".

The authors of the article consider how the conceptual metaphors used by Trump contributed to his communication strategies, strengthening the manipulative potential of his speeches. The article focuses on metaphors related to power, economics, immigration, and international relations. The analysis highlights key themes and images used by Trump to achieve his political goals. The analysis of ways to translate conceptual metaphors in the speeches of Donald Trump is implemented by preserving a similar metaphorical image, that is, a literal translation is used, as well as by replacing it with an equivalent metaphor in the Ukrainian.

The results of the study can serve as a basis for further research in the field of political speech and the impact of metaphors on political culture.

Keywords: communicative strategy, conceptual metaphor, manipulation, political discourse, political speech.

Постановка проблеми. Концептуальна метафора є важливою складовою розвідок у сучасній лінгвістиці. Теоретичні питання концептуальної метафори мають перманентний характер, адже обґрунтування розуміння цього феномену набуває інноваційного трактування з адаптацією до нових сфер вживання. Важлива роль і місце метафори у сучасних наукових дослідженнях визначаються поєднанням мовних одиниць з об'єктами, які вони відмічають, та лінгвістичними питаннями, що пов'язані із зазначеним процесом. При цьому метафора як когнітивний механізм дає можливість у зазначеному процесі осмислити загальні поняття більш конкретними трактуваннями. В. Лесин і О. Пулинець зазначають, що «метафора є одним з основних тропів, тобто слово або словосполучення, яке розкриває сутність і особливості одного явища через перенесення на нього схожих ознак і властивостей другого явища» [1, с. 237-238].

Дж. Лакофф наголошує на тому, що «метафора пронизує наше повсякденне життя, проявляється не тільки в мовленні, але й в мисленні та діях, при цьому вона має когнітивну роль і є основним механізмом, за допомогою якого не тільки усвідомлюються абстрактні концепти, а й забезпечується здатність абстрактно мислити. Крім цього, у межах концептуальної теорії метафора здобуває нове визначення як розуміння та сприйняття однієї речі в термінах іншої» [2, с. 149].

У наукових колах зазначається, що «метафора зумовлюється семантичними і концептуальними знаннями людини набутими у процесі пізнання навколишнього світу, а також узагальнення категоріального синтезу знань та обґрунтування теоретико-методологічних аспектів проблематики соціальної природи знань індивідуума, при цьому, вагомого значення вона набуває у процесі концептуалізації абстрактних концептів» [3], а також є «засобом розширення нашого розуміння світу, експансією людського мислення» [4, с. 50-51].

Узагальнюючи різноманітні погляди на визначення концептуальної метафори, розуміємо її як спосіб пізнання явищ і процесів та концептуалізації реальної дійсності.

Концептуальна метафора відіграє важливу роль у політичних промовах, допомагаючи політикам ефективно подавати свої ідеї, формулювати переконання та впливати на громадську думку, адже метафоричне використання слів та виразів може робити політичні ідеї більш живими та доступними, підсилюючи емоційний вплив. Наприклад, концептуальна метафора СТІНА може відобразити не тільки конкретні заходи безпеки, але й створювати образ «нічого спільного», або того, що відокремлює «нас» від «їх».

Метафори допомагають створювати образи, які стають символами певних ідей. Наприклад, у політичних кампаніях часто використовується концептуальна метафора ФАКЕЛ СВОБОДИ для підкреслення цінностей свободи та демократії. Політики можуть використовувати метафори для спрощення складних питань або політичних стратегій, щоб вони стали зрозумілими широкій аудиторії. Слід зазначити, що концептуальні метафори можуть допомагати об'єднувати людей, створюючи відчуття спільності, як-от метафора КРАЇНА ЯК СІМ'Я, яка може використовуватися для підкреслення важливості допомоги один одному та взаємопідтримки.

Політики послуговуються метафорами для визначення певних проблем або груп, наприклад, «ворогів» або «небезпеку». Це може викликати певні емоції та мобілізувати громадську підтримку.

Іншими словами, метафоричне вираження може впливати на сприйняття політичного лідера чи партії, допомагаючи створити позитивний або негативний образ. Важливо враховувати, що використання метафор в політичних промовах може бути стратегією маніпулювання громадською думкою. Також важливо аналізувати контекст та реальні дії, щоб зрозуміти справжній сенс політичних заяв та обіцянок.

Одним з одіозних представників американського політикуму постає Дональд Трамп. Популістські промови цього політика забезпечили

йому президентську посаду у 2016 році, хоча мало хто з провідних аналітиків вірив у таку вірогідність. З огляду на різноманітне використання мови Д. Трампом, виникає питання, яку роль, в якій мірі та з якою функцією відіграють метафори в його політичних промовах. У цьому контексті релевантним стає розгляд використання Д. Трампом концептуальних метафор у його політичному дискурсі на початку президентства, те, як вони формують його висловлювання, впливають на виборців і формують його політичний імідж.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На дослідженні метафори зосереджено багато розвідок вітчизняних науковців. Категоризація метафоричних зсувів представлена у роботі С. Швачко [5]. Дослідження А. Сібрुक присвячено метафоризації як способу творення термінології [6]. В. Карпов розглядав нейроестетику поміж метафорою і реальністю [7]. У своїй роботі І. Шкіль вивчає метафору як образно-експресивний засіб мови в англійському суспільно-політичному дискурсі [8], а Л. Азарова – в медіадискурсі [9]. Концептуальні метафори у різних аспектах розглянуто у роботах В. Чуйко [10], Н. Печко та Г. Харкевич [11].

Попри значну кількість розвідок, концептуальна метафора у промовах сучасних політиків потребує подальших досліджень з метою встановлення її маніпулятивного потенціалу на реципієнтів.

Мета статті полягає в аналізі використання концептуальної метафори американським політиком Дональдом Трампом у його публічних виступах та способах їх перекладу. Розвідка спрямована на визначення того, як зазначені метафори можуть впливати на сприйняття його політичних ідей, на формування його політичного іміджу, а також які способи перекладу застосовуються у відтворенні концептуальних метафор.

Виклад основного матеріалу. Дональд Трамп, колишній президент США, був відомий своїм унікальним стилем вираження та використанням різних метафор у своїх промоматеріалах та виступах. Однак, важливо відзначити, що оцінка метафор в його промовах може бути суб'єктивною, і різні люди можуть трактувати їх по-різному. Нижче наведено кілька концептуальних метафор, які іноді використовувались у його виступах:

1. **СТІНА (The Wall):** Одна з найбільш відомих метафор, яку Д. Трамп використовував у своїй кампанії, це «стіна» на кордоні з Мексикою. Ця метафора служила символом обіцянки посилення міграційної політики й захисту кордону.

2. **АМЕРИКА ЗНОВУ ВЕЛИКА (Make America Great Again):** цей слоган сам по собі є концептуальною метафорою, що припускає, що

країна знаходиться в занепаді та необхідно повернути їй колишню велич і міць.

3. ВОГОНЬ І ЛЮТЬ (Fire and Fury): термін, використаний у книзі Майкла Вульфа «Вогонь і лють: усередині Білого дому Дональда Трампа». Це стало неофіційним девізом адміністрації Д. Трампа і послужило метафорою для його підходу до розв'язання проблем.

4. ДІЛОВІ КОЛА (Business Circles): Д. Трамп часто описував політику через призму бізнесу, розглядаючи країну як корпорацію і використовуючи терміни з бізнес-сфери для пояснення своїх дій.

5. ВІЙНА З ТЕМРЯВОЮ (War on Darkness): термін, який він іноді використовував, щоб позначити свій підхід до боротьби з тероризмом і протистояння ворогам США.

Ці метафори сприяли формуванню образу Трампа як кандидата, орієнтованого на розв'язання конкретних проблем і відновлення сили й величі країни. Однак, варто відзначити, що сприйняття цих метафор може сильно відрізнятись в залежності від політичних поглядів і переконань. Ще складнішим постає питання перекладу концептуальних метафор.

У теорії перекладу існує «закон збереження метафори», згідно з яким «метафоричний образ повинен в міру можливості зберігатися при перекладі. Недотримання цього закону призводить до того, що сенс фрази змінюється, а її естетичний і прагматичний ефект знижується» [2, с. 37].

Дж. Раселл пропонує такі способи перекладу концептуальних метафор:

1. Збереження аналогічного метафоричного образу, тобто дослівний переклад.

2. Переклад метафори порівнянням.

3. Заміна еквівалентною метафорою мови перекладу.

4. Збереження аналогічного метафоричного образу з додаванням пояснення, яке робить основу порівняння експліцитною.

5. Перефразовування [12, с. 81].

У нашому дослідженні ми послуговуємося способами перекладу концептуальних метафор, запропонованими Дж. Раселлом.

Слід зазначити, що під час відтворення концептуальних метафор з англійської мови на українську необхідно зважати на співвідношення концептів в різних культурах, що дозволить здійснити адекватний переклад тексту.

Відомо, що будь-яка виборча кампанія характеризується публічними промовами, в яких кожен кандидат розповідає про свої плани, про майбутнє країни та переконує електорат віддати свій голос саме за нього.

Найпершою важливою промовою є виступ під час висунення кандидатури у президенти. Ця промова має велике значення, адже вона значною мірою визначає, чи сприймають кандидата як конкурентоспроможного оратора і чи є його плани про покращення життя в країні більш реалістичними та правдивими, ніж у його політичних опонентів.

Не менш важливими є виступи перед електоратом. Ці промови є ключовими моментами побудови іміджу та переконання, і в них, як правило, широко використовуються такі мовленнєві стратегії та фігури мови, як антитеза, інверсія, повторення.

З огляду на те, що Д. Трамп є у першу чергу бізнесовим магнатом, то у його промовах часто трапляються метафори, пов'язані із концептосферою джерела «гроші». Іншими словами, у його картині світу все можна виміряти грошима. Реалізацію метафори «ЧАС – ЦЕ ГРОШІ» знаходимо у таких висловлюваннях Дональда Трампа: «*time I have spent with the mothers and fathers*» – «час, який я провів з матерями та батьками»; «*spent my entire life in business*» – «все своє життя провів у бізнесі / витратив на бізнес». Д. Трамп розглядає навіть особисті стосунки через гроші та бізнес, що засвідчує контекст: «*we will deal fairly with everyone*» – «ми будемо справедливо поводитися з усіма». У наступному прикладі реалізується метафора, що вдячність також має бути через гроші: «*we owe her a major debt of gratitude*» – «ми в неоплатному боргу перед нею».

Дональду Трампу вдається маніпулювати думкою електорату за допомогою концептосфери джерела «гроші», проводячи аналогію між власною успішною персоною та його функцією президента, адже успішна людина приведе до успіху і країну: «*I have made billions of dollars in business making deals – now I'm going to make our country rich again*» – «Я заробив мільярди доларів, укладаючи комерційні угоди – зараз я буду робити нашу країну знову багатою».

Наведені приклади перекладаються дослівно, зі збереженням аналогічного метафоричного образу.

Доступний нам корпус текстів промов Д. Трампа дозволив виокремити метафору про толерантність, яка для Дональда Трампа стосовно інших це трата часу, який можна було б витратити на питання, які б могли принести фінансову користь. Отже, вербалізується метафора «ТОЛЕРАНТНІСТЬ – ЦЕ ДОРОГО»: «*We cannot afford to be so politically correct anymore – ми не можемо дозволити собі бути такими політкоректними*». Для політика витратити час на когось – це надто дороге задоволення. Аналізована метафора відтворюється в українській мові зі збереженням аналогічного метафоричного образу, тобто застосовується дослівний переклад.

Деякі метафори у промовах Д. Трампа засвідчують те, що він не боїться перешкод та труднощів, а отже реалізується метафора «ПРЕЗИДЕНТ – СИЛЬНА ОСОБИСТІТЬ», що не може не викликати довіри виборців, як-от у реченнях: «*The growing threats we face from outside the country*» – зростаючі загрози з-за меж країни; «*fair trade policy that protects our jobs and stands up to countries that cheat*» – «чесна торговельна політика, яка захищає наші робочі місця, та протистоїть країнам, які нас обманюють».

Окрім того, політик позиціює себе як людину, яка дотримується правил, та які є для неї важливими. Іншими словами, реалізується метафора «ПРАВИЛА – ЖИТТЄВИЙ ОРІЄНТИР»: «*we will follow two simple rules*» – «Ми будемо слідувати двом простим правилам». У наведених прикладах також застосовується дослівний переклад.

За допомогою концептуальної метафори «ІММІГРАНТИ – РУЙНАЦІЯ» Дональд Трамп висловлює своє негативне ставлення до такого явища, як імміграція: «*They are being released with no regard for the impact on public safety or resources*» – «Їх звільняють десятками тисяч, не враховуючи їхнього впливу на громадську безпеку або ресурси»; «*we must protect our borders from the ravages of other countries*» – «ми повинні захищати наші кордони від спустошення інших країн»; «*other countries stealing our companies and destroying our jobs*» – «інші країни крадуть наші компанії та знищують наші робочі місця».

Політик вживає концептуальну метафору БОРГИ – СМЕРТЬ, що виражена ідіомою «потонути в боргах»: «*students who are drowning in debt*» – «студенти, що потопляють в боргах». У цьому випадку відбувається заміна еквівалентною метафорою мови перекладу.

У промовах Дональда Трампа трапляється концептуальна метафора ПОЛІТИК – ВОЇН, що реалізується у наступних контекстах: «*I will fight for you, and I will win for you*» – «я буду боротися за вас, і виграю для вас»; «*I will fight for you with every breath in my body*» – «Я буду боротися за тебе кожним подихом свого тіла». Метафора у цьому прикладі відтворюється шляхом заміни еквівалентною метафорою в українській мові.

Концептуальна метафора ПОЛІТИКА – ЗМАГАННЯ реалізується у промовах Дональда Трампа для запевнення електорату в тому, що він в змозі змінити ситуацію в країні на краще: «*we don't win anymore, but we are going to start winning* – ми забули, що означає виграти, проте це зміниться»; «*in this race for the White House*» – «в цій гонці за президентське крісло в Білому домі»; «*Let's defeat her in November*» – «Здолаємо її в листопаді»; «*I can be your champion in the White House*» –

«я буду вашим чемпіоном в Білому домі»; «We love defeating those people» – «ми любимо перемагати таких людей». У наведених прикладах застосовується дослівний переклад.

Отже, Дональд Трамп вдало використовував метафори для створення емоційного зв'язку та вираження своїх поглядів на ключові питання. Аналіз показує, що ефективність метафоричного висловлення залежить від контекстуальних особливостей. Аналіз способів перекладу концептуальних метафор у промовах Дональда Трампа реалізується збереженням аналогічного метафоричного образу, тобто застосовується дослівний переклад, а також шляхом заміни еквівалентною метафорою в українській мові.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Дослідження підтверджує, що використання концептуальної метафори має ключовий вплив на формування образу політика та сприйняття його ідей громадськістю. Врахування ситуацій, в яких використовуються метафори, важливе для повного розуміння їхнього впливу. Вивчення концептуальної метафори засвідчує, що вони відіграють ключову роль у формуванні публічного образу політика, визначають спосіб сприйняття лідера та впливають на виборчий успіх. Дослідження відкриває двері для багатьох можливостей подальших вивчень, спрямованих на розуміння впливу мовленнєвих стратегій політиків на політичні та суспільні процеси.

Перспективу подальших розвідок вбачаємо у вивченні впливу концептуальної метафори на політичну культуру загалом, враховуючи роль метафор у формуванні громадських думок та цінностей.

Література:

1. Лесин В. М., Пулинець О. С. Словник літературознавчих термінів. К.: Рад. школа, 1982. 486 с.
2. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press, 1980. 242 p.
3. Glucksberg S., Keysar B. Understanding metaphorical comparisons: Beyond similarity. *Psychological Review*. 1997. P. 3-18.
4. Jaynes J. *The Origin of Consciousness in the Breakdown of the Bicameral Mind*. Boston: Houghton Mifflin Co, 1976. 467 p.
5. Швачко С., Мокренко О. Категоризація (омовлення) метафоричних зсуві: типологічний аспект. Матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів гуманітарного факультету: конференція присвячена Дню науки в Україні та 60-річчю СумДУ, 21-25 квітня 2008 р. Суми: СумДУ, 2008. Ч. 1. С. 100.
6. Сібрук А. В. Метафоризація як спосіб творення термінології. *Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Challenges in Science of Nowadays» (February 16-18, 2020)*. Washington, USA: EnDeavours Publisher, 2020. P. 62-65.

7. Карпов В. В. Герменевтика мистецького коду або нейроестетика поміж метафорою і реальністю. Герменевтика в науках про дух: тези доповідей та виступів учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції 15-16 березня 2018 року. Харків. ХДАК, 2018. С. 10-17.

8. Шкіль І. А., Ємельянова О. В. Метафора як образно-експресивний засіб мови в англomовному суспільно-політичному дискурсі. Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: матеріали всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів, м. Суми, 21-22 квітня 2014 р. / Відп. за вип. О. М. Сушкова. Суми: СумДУ, 2014. С. 73-75.

9. Азарова Л. І., Баранова С. В. Метафора та метонімія як спосіб досягнення експресивності в медіа дискурсі. Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: матеріали всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів, м. Суми, 21-22 квітня 2014 р. / Відп. за вип. О. М. Сушкова. Суми: СумДУ, 2014. С. 3-5.

10. Чуйко В. Л. «Фенікс» як концептуальна метафора суб'єкта. Філософські проблеми гуманітарних наук. 2014. № 24. С. 25–30.

11. Печко Н. М., Харкевич Г. І. Когнітивні аспекти інтерпретації метафори в політичному дискурсі (на матеріалі інавгураційної промови Дж. Байдена). Нова філологія. 2021. № 84. С. 200-206.

12. Russell J. A. Culture and the Categorization of Emotions. Psychological Bulletin, 1991. 450 p.

References:

1. Lesyn, V. M., Pulynets, O. S. (1982). Slovyk literaturoznavchyykh terminiv. K.: Rad. shkola [in Ukrainian].

2. Lakoff, G., Johnson, M. (1980). Metaphors We Live By. Chicago: University of Chicago Press [in English].

3. Glucksberg, S., Keysar, B. (1997). Understanding metaphorical comparisons: Beyond similarity. Psychological Review, 3-18 [in English].

4. Jaynes, J. (1976). The Origin of Consciousness in the Breakdown of the Bicameral Mind. Boston: Houghton Mifflin Co [in English].

5. Shvachko, S. O., Mokrenko, O. (2008). Katehoryzatsiia (omovlennia) metaforychnykh zsuvi: typolohichnyi aspekt [Categorization (comprehension) of metaphorical shifts: typological aspect]. Materialy naukovo-teoretychnoi konferentsii vykladachiv, aspirantiv, spivrobotnykiv ta studentiv humanitarnoho fakultetu: konferentsiia prysviachena Dniu nauky v Ukraini ta 60-richchiu SumDU – Materials of the scientific-theoretical conference of teachers, graduate students, employees and students of the Faculty of Humanities: the conference dedicated to the Day of Science in Ukraine and the 60th anniversary of Sumy State University, 21-25 kvitnia 2008 r. Sumy: SumDU, 1, 100 [in Ukrainian].

6. Sibruk, A. V. (2020). Metaforyzatsiia yak sposib tvorennia terminolohii. Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Challenges in Science of Nowadays» (February 16-18, 2020). Washington, USA: EnDeavours Publisher, 62-65 [in Ukrainian].

7. Karpov, V. V. (2018). Hermenevtyka mystetskoho kodu abo neuroestetyka pomizh metaforoiu i realnistiu [Hermeneutics of the artistic code or neuroaesthetics between metaphor and reality]. Hermenevtyka v nauках pro dukh: tezy dopovidei ta vystupiv uchasnykiv II vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii 15-16 bereznia 2018 roku – Hermeneutics in the sciences of the spirit: theses of the reports and speeches of the participants of the II All-Ukrainian Scientific and Practical Conference on March 15-16, 2018, Kharkiv. KhDAK, 10-17 [in Ukrainian].

8. Shkil, I. A., Yemeljanova, O. V. (2014). Metafora yak obrazno-ekspresyvnyi zasib movy v anhlo-movnomu suspilno-politychnomu dyskursi [Metaphor as a figurative and expressive means of language in the English-language socio-political discourse]. Sotsialno-humanitarni aspekty rozvytku suchasnoho suspilstva: materialy vseukrainskoi naukovoï konferentsii vykladachiv, aspirantiv, spivrobotnykiv ta studentiv – Social and humanitarian aspects of the development of modern society: materials of the All-Ukrainian scientific conference of teachers, graduate students, employees and students, m. Sumy, 21-22 kvitnia 2014 r. / Vidp. za vyp. O. M. Sushkova. Sumy: SumDU, 73-75 [in Ukrainian].

9. Azarova, L. I., Baranova, S. V. (2014). Metafora ta metonimiia yak sposib dosiahnennia ekspresyvnosti v media dyskursi [Metaphor and metonymy as a way of achieving expressiveness in media discourse]. Sotsialno-humanitarni aspekty rozvytku suchasnoho suspilstva: materialy vseukrainskoi naukovoï konferentsii vykladachiv, aspirantiv, spivrobotnykiv ta studentiv – Social and humanitarian aspects of the development of modern society: materials of the All-Ukrainian scientific conference of teachers, graduate students, employees and students, m. Sumy, 21-22 kvitnia 2014 r. / Vidp. za vyp. O.M. Sushkova. Sumy: SumDU, 3-5 [in Ukrainian].

10. Chuiko, V. L. (2014). «Feniks» yak kontseptualna metafora subiekta ["Phoenix" as a conceptual metaphor of the subject]. Filosofski problemy humanitarnykh nauk – Philosophical problems of humanitarian sciences, 24, 25–30 [in Ukrainian].

11. Pechko, N. M., Kharkevych, H. I. (2021). Kohnityvni aspekty interpretatsii metafory v politychnomu dyskursi (na materialy inavhuratsiinoï promovy Dzh. Baidena) [Cognitive aspects of metaphor interpretation in political discourse (based on the material of J. Biden's inaugural speech)]. Nova filolohiia – New philology, 84, 200-206 [in Ukrainian].

12. Russell, J. A. (1991). Sulture and the Sategorization of Emotions. Psyshologisal Bulletin [in English].